

Briuselis, 2025 m. lapkričio 11 d.
(OR. en)

14921/25

Tarpinstitucinė byla:
2008/0140 (CNS)

ANTIDISCRIM 103
FREMP 300
GENDER 195
JAI 1592
MI 869
SOC 728

PRANEŠIMAS

---

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės
kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 14287/25

Dalykas: Pasiūlymas dėl TARYBOS DIREKTYVOS, kuria įgyvendinamas vienodo
požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus
arba seksualinės orientacijos, principas
– *Pažangos ataskaita*

I. IVADAS

2008 m. liepos 2 d. Komisija Tarybai ir Europos Parlamentui pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kurios tikslas – apsaugos nuo diskriminacijos dėl religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos nuostatas taikyti ne tik užimtumo, bet ir kitose srityse. Siūloma horizontaliaja Vienodo požiūrio direktyva būtų papildomi esami šios srities Sąjungos teisės aktai¹ ir būtų uždrausta diskriminacija dėl pirmiau minėtų pagrindų šiose srityse: socialinės apsaugos, įskaitant socialinį draudimą ir sveikatos priežiūrą, švietimo ir galimybių naudotis prekėmis bei paslaugomis, įskaitant aprūpinimą būstu.

---

¹ Visų pirma Tarybos direktyvos 79/7/EEB, 2000/43/EB, 2000/78/EB ir 2004/113/EB.

2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, šiuo metu pasiūlymui taikomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 19 straipsnis (speciali teisėkūros procedūra), Todėl Europos Parlamentui pritarus, būtinas vieningas balsavimas Taryboje.

2009 m. balandžio 2 d. Europos Parlamentas priėmė nuomonę² pagal konsultavimosi procedūrą. Taryba turės paprašyti Europos Parlamento pritarimo galutiniam tekstui.

Nors pasiūlymas svarstomas jau daugiau kaip 17 metų ir beveik visos pirmininkaujančios valstybės narės šį dokumentą įtraukdavo į Tarybos darbotvarkę, iki šiol susitarimo pasiekti nepavyko. Naujausia pažangos ataskaita³ EPSCO tarybai buvo pateikta 2025 m. birželio 19 d.

Nors labai didelė dauguma delegacijų jau seniai pritaria direktyvai ir jos tikslui – užbaigti kurti esamą teisinę sistemą, kad, pasitelkiant horizontalųjį požiūrį, ji apimtų visus keturis diskriminacijos pagrindus, kai kurios kitos delegacijos pareiškė susirūpinimą ir paprašė paaiškinimų, susijusių su pastebimu teisinio tikrumo trūkumu, kompetencijos pasidalijimu ir subsidiarumo principo laikymusi, taip pat pasiūlymo poveikiu, visų pirma galimu finansiniu poveikiu.

Per daugelį metų buvo padaryta svarbių redakcinių pakeitimų iškeltiems susirūpinimą keliantiems klausimams spręsti, be kita ko, paaiškinant teises pareigas tiek dėl turinio, tiek dėl kompetencijos pasidalijimo ir stipriai apribojant galimą direktyvos projekto finansinį poveikį.

---

² Žr. dok. A6-0149/2009. Parlamento pranešėja šiuo metu yra Alice Kuhnke (SE, Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas).

³ Dok. 9573/25.

Primintina, kad pastaraisiais metais didžioji dauguma valstybių narių ministrų lygmeniu aiškiai ir ne kartą pareiškė nuomonę, kad susitarimas dėl šio seniai nagrinėjamo pasiūlymo yra tinkamas, savalaikis ir būtinas⁴.

Komisija remia pastangas siekti kompromiso, nors šiame etape toliau laikosi tikrinimo išlygos dėl bet kokių jos pirminio pasiūlymo pakeitimų.

2025 m. vasario 11 d. paskelbtoje 2025 m. darbo programoje Komisija paskelbė ketinanti atsiimti pasiūlymą dėl Vienodo požiūrio direktyvos. Tačiau galiausiai pasiūlymas buvo paliktas galioti ir nebuvo įtrauktas į 2025 m. spalio 6 d. paskelbtą atšaukiamų pasiūlymų sąrašą⁵.

II. TARYBOS DARBAS PIRMININKAUJANT DANIJAI

Pirmininkaujant Danijai buvo dedamos tolesnės pastangos, kad dėl pasiūlymo būtų pasiektas vieningas susitarimas. Socialinių klausimų darbo grupė aptarė šį dokumentą dviejuose posėdžiuose⁶. Tuo pat metu pirmininkaujanti valstybė narė užmezgė dvišalius ryšius su delegacijomis, kurioms tebekyla susirūpinimą keliančių klausimų, siekdama nustatyti likusius klausimus ir išnagrinėti galimus sprendimus.

2025 m. spalio 2 d. Socialinių klausimų darbo grupės posėdyje EBPO (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos) atstovas pristatė ataskaitą „Kova su diskriminacija Europos Sąjungoje“⁷, atkreipdamas dėmesį į tai, kad diskriminacija labiau paplitusi tose srityse, kurios dar neįtrauktos į ES teisės aktus, ir tai pagrindžia argumentus apsaugos apimtį išplėsti už užimtumo srities ribų. Ataskaitoje taip pat pabrėžiamos su diskriminacija susijusios ekonominės ir socialinės išlaidos ir teigiama, kad horizontaliosios lygybės direktyvos nauda nusvertų išlaidas.

---

⁴ 2024 m. gegužės 7 d., 2024 m. birželio 20 d., 2024 m. gruodžio 2 d. ir 2025 m. birželio 19 d. EPSCO tarybos posėdžiai.

⁵ OL C/2025/5423, 2025 10 6, p. 1–4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/5423/oj>.

⁶ 2025 m. spalio 2 d. ir 30 d.

⁷ [Combatting Discrimination in the European Union | OECD](#).

Tada darbo grupė aptarė pasiūlymą, remdamasi pirmininkaujančios valstybės narės orientaciniu pranešimu⁸. Valstybių narių, kurios negalėjo pritarti naujausiam tekstui⁹, buvo paprašyta nurodyti likusius susirūpinimą keliančius klausimus, kad būtų galima rasti veiksmingiausius ir efektyviausius sprendimus. Didžioji dauguma valstybių narių dar kartą patvirtino pritariančios direktyvai, o kelios valstybės narės pasidalijo savo tyrimais dėl jos poveikio išlaidoms, kurios, kaip nustatyta, yra nedidelės arba nereikšmingos, palyginti su jos teikiama nauda.

Remdamasi šia informacija ir tolesniais dvišaliais pasikeitimais nuomonėmis, pirmininkaujanti valstybė narė nustatė keletą neišspręstų klausimų, kuriuos, valstybių narių, kurioms tebekyla susirūpinimą keliančių klausimų, nuomone, dar reikia išspręsti. Spalio 30 d. Socialinių klausimų darbo grupė, remdamasi orientaciniu pranešimu¹⁰, aptarė šiuos klausimus kaip išdėstyta toliau.

i) Taikymo sritis

Viena delegacija išreiškė susirūpinimą dėl direktyvos taikymo srities, kiek tai susiję su socialine apsauga ir švietimu, visų pirma dėl būtinybės atsižvelgti į nacionalinę kompetenciją šiose jautriose srityse. Ši delegacija taip pat pasiūlė išplėsti 2 straipsnio 5a dalies nuostatą, nustatančią leistiną skirtingą požiūrį, kad ji būtų taikoma visiems diskriminacijos pagrindams, kuriems taikoma direktyva, o ne tik amžiui.

Atsižvelgdama į tai, pirmininkaujanti valstybė narė paprašė valstybių narių, kurioms tebekyla susirūpinimą keliančių klausimų, patikslinti, kokių su socialine apsauga ir švietimu susijusių pakeitimų reiktų, kad jos galėtų pritarti direktyvai, o tų valstybių narių, kurios pritaria tam, kad 2 straipsnio 5a dalis būtų taikoma visiems diskriminacijos pagrindams, buvo paprašyta pateikti praktinių pavyzdžių ir paaiškinti politinį ir teisinį pagrindą, kuriuo remiantis būtų leidžiama taikyti skirtingą požiūrį dėl seksualinės orientacijos, religijos ar tikėjimo ir negalios.

---

⁸ Dok. 12823/25.

⁹ Naujausia teksto redakcija išdėstyta dok. 10817/24.

¹⁰ Dok. 14287/25.

Nors delegacijos iš esmės buvo pasirengusios elgtis lanksčiai ir apsvarstyti naujus pasiūlymus, kelios delegacijos pareiškė abejonių dėl tolesnio taikymo srities susiaurinimo ir paprašė pateikti konkrečių pasiūlymų bei pagrindimą, visų pirma dėl galimo 2 straipsnio 5a dalies nuostatos išplėtimo. Kai kurios delegacijos taip pat pabrėžė, kad svarbu išsaugoti bendrą direktyvos užmojį. Kita vertus, viena delegacija paragino iš direktyvos taikymo srities išbraukti socialinę apsaugą ir švietimą ir išplėsti 2 straipsnio 5a dalies nuostatą, kad ji apimtų visus diskriminacijos pagrindus, o ne tik amžių. Kita delegacija pareiškė susirūpinimą dėl nuostatų, susijusių su švietimu, teisinio aiškumo.

ii) Įgyvendinimas

Kalbant apie įgyvendinimą, kilo klausimų dėl direktyvos finansinio poveikio, įskaitant visų pirma tinkamų sąlygų sudarymo asmenims su negalia išlaidas.

Atsižvelgdama į tai, pirmininkaujanti valstybė narė paprašė valstybių narių nurodyti, kokia parama padėtų atlikti pareigos sudaryti tinkamas sąlygas nacionalinį sąnaudų ir naudos vertinimą, ir nurodyti visas teises sąlygas ar nuostatas, kurias reikia išsamiau paaiškinti, įskaitant tai, ar į tekstą reikėtų įtraukti papildomų elementų ir, jei taip, kokių ir koku formatu.

Kelios valstybės narės pabrėžė, kad pagal JT ANTK (Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvenciją) pareigos jau yra nustatytos ir kad direktyva nebūtų nustatyta papildomų reikalavimų dėl tinkamų sąlygų sudarymo. Viena delegacija atkreipė dėmesį į skirtumą tarp tinkamų sąlygų sudarymo ir prieinamumo, pažymėdama, kad atsižvelgiant į tai, jog pastarasis į kompromisinį tekstą neįtrauktas, išlaidos gerokai sumažėja. Taip pat buvo pasiūlyta, kad priėmus direktyvą Komisija galėtų pateikti įgyvendinimo gaires. Kita valstybė narė paragino atlikti naują poveikio vertinimą. Komisijos atstovas pabrėžė, kad Komisija atliko poveikio vertinimą, kuris buvo pridėtas prie jos pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, ir kad ne Komisija turi atlikti poveikio vertinimus, susijusius su Tarybos atliktais pasiūlymo pakeitimais.

iii) Decentralizuota kompetencija

Kai kurios valstybės narės atkreipė dėmesį į iššūkius, kurie kiltų įgyvendinant direktyvą tais atvejais, kai kompetencija naudojama regioniniu ar decentralizuotu lygmeniu, ir paragino ieškoti sprendimų, kuriais būtų atsižvelgiama į tokias valdymo struktūras.

Atsižvelgdama į tai, pirmininkaujanti valstybė narė paprašė valstybių narių, kurioms kyla susirūpinimas dėl direktyvos poveikio decentralizuotoms politikos struktūroms, nurodyti politikos sritis, dėl kurių kyla šie susirūpinimą keliantys klausimai, ir pasiūlyti konkrečių būdų juos spręsti.

Dvi valstybės narės pareiškė, kad joms nekyla susirūpinimo dėl decentralizuotos kompetencijos, nepaisant to, kad jų valdymo struktūros nacionaliniu lygmeniu yra decentralizuotos.

III. IŠVADA

Pirmininkaujančios valstybės narės tikslas – gruodžio 1 d. EPSCO tarybos posėdyje susitarti dėl bendro požiūrio dėl pasiūlymo. Tačiau diskusijų Socialinių klausimų darbo grupėje metu trys delegacijos tebesilaikė bendrų išlygų, o tai reiškia, kad vis dar nebūtų įmanoma užtikrinti reikiamo vieningo balsavimo. Vis dėlto labai didelė delegacijų dauguma toliau pritaria naujausiam kompromisinių tekstui ir tikslui Taryboje susitarti dėl bendro požiūrio.

Kadangi valstybės narės, turinčios neišspręstų susirūpinimą keliančių klausimų, papildomų pasiūlymų ar paaiškinimų nepateikė, pirmininkaujanti valstybė narė negalėjo pasiūlyti naujo kompromisinio teksto. Kad būtų galima rasti galimus sprendimus, reikia išsamiau išnagrinėti delegacijų pozicijas. Tikimasi, kad likusius susirūpinimą keliančius klausimus bus galima išspręsti konstruktyviai dalyvaujant visoms delegacijoms.

Pirmininkaujanti valstybė narė yra tvirtai įsitikinusi, kad pasaulyje, kuriame pagrindinėms teisėms ir lygybei daromas vis didesnis spaudimas, ES turėtų rodyti pavyzdį. Todėl tikimasi, kad artimiausioje ateityje bus galima užsitikrinti palaikymą, kurio reikia, kad Taryba galėtų balsuoti vieningai.